

om i det private Liv, og som kom meget stærkt frem under et Samraad, jeg i Lørdags havde med Folketingets Udvalg vedrørende en Møntbygning. Fra alle 4 politiske Partiers Side blev det stærkt gjort gældende, at der maatte gøres alt, hvad gøres kunde, for at faa udmøntet Skillemønt. Det er derfor, Regeringen imod det Princip, som den ellers har fulgt, er gaaet til at lægge et nyt Lovforslag paa Rigsdagens Bord.

Den Skillemøntmangel, som hersker her i Landet, og som Lovforslagets Vedtagelse giver Mulighed for at afhjælpe, er et almindeligt Fænomen i alle europæiske Lande. Den hænger sammen med den forhøjede Løvefod og det stigende Prisniveau, som kræver et forøget Pengeforbrug. Dertil kommer, at man under Krigen ikke har kunnet fabrikere saa mange Mønter, som der behøvedes, dels fordi man manglede Metaller, navnlig Kobber, og dels fordi man ikke kunde skaffe de fornødne tekniske Apparater, særlig nogle Grafitdigler. Efter Krigen er dertil kommet en enorm Stigning af Sølvprisen. Til Belysning af denne Stigning skal jeg blot anføre, at i 1913 kostede et kg Sølv i London ca. 72½ Kr., i Øjeblikket er Prisen 189 Kr., og naar Hensyn tages til Valutaforskellen, er Prisen faktisk ca. 225 Kr., altsaa en Stigning i Sølvprisen til det tredobbelte. Da der nu af et kg Sølv udmøntes 166⅔ Kr. i 1 og 2 Kr. Stykker og godt 172 Kr. i 10 og 25 Ører, vil det ses, at det er forbundet med meget betydeligt Tab for Statskassen at udmønte Sølv, ligesom der er en stor Fristelse til at unddrage Cirkulationen de Mønter, som allerede er udmøntede, ihvorvel det ifølge Lov af 31. Maj 1918 er strengt forbudt at indsmelte Skillemønt. Faktum er i hvert Fald, at de udstedte Sølvmønter i stort Omfang forsvinder af Cirkulationen, hvad enten Folk nu hamstrer dem eller udfører dem til Sverige, hvorved man paa Grund af den herskende Disagio kan vinde en Fordel, eller endelig, trods Lovbestemmelsen, indsmelter dem. Der er nemlig udmøntet i det sidste Aar flere Mønter end sædvanlig. Der er i Finansaaret 1919—20 udmøntet 19½ Mill. Stykker Sølvmønter og 14 Mill. Stykker Bronzemønt, medens der i 5-Aaret 1909—14 i alt blev udmøntet 11½ Mill. Sølvmønter og 18 Mill. Bronzemønter. Knapheden i det sidste Aar har særlig været gældende for Sølvmønter. Bronzemønter har der været nok af undtagen i den sidste Tid, hvor den Omstændighed, at det har været meget vanskeligt at faa

fat i 10 Ører og 25 Ører, har bevirket en meget stor Efterspørgsel efter 5 Ører.

Som det fremgaar af Bemærkningerne til Lovforslaget, afholdtes der i Februar en skandinavisk Møntkonference her i København, der havde til Opgave at søge det herskende Misforhold afhjulpet. Man enedes der om et Udkast til en Tillægsartikel til Møntkonventionen af 27. Maj 1873 og Tillægskonventionen af 16. Oktober 1875. Dette Udkast er ifølge en Meddelelse, som først blev modtaget i Fredags, nu tiltraadt af saavel den svenske som den norske Regering, og Vedtagelsen af nærværende Lovforslags § 6 vil derefter give den danske Regering Mulighed for at tiltræde det.

I øvrigt svarer Lovforslagets Bestemmelser nøje til det Konventionsudkast, hvorom man er enedes, og dette bygger atter paa den gældende Møntlov. Her i Landet paatænker man foreløbig kun at udmønte 10 og 25 Ører, derimod ikke 50 Ører. Mønterne vil blive af samme Størrelse og samme Udseende som de hidtidige, men de skal forarbejdes af en Legering af 25 Dele Nikkel og 75 Dele Kobber, et efter alles Sigende fortrinligt Møntmetal, som adskillige Lande med Tilfredshed har brugt en lang Tid, og som er at foretrække for rent Nikkel, dels fordi dets Smeltepunkt er saa højt, og dels fordi det i det hele taget er vanskeligt at bearbejde. De paagældende 10 og 25 Ørers Metalværdi er langt ringere end deres nominelle Værdi, og man kan derfor haabe, at de vil blive i Cirkulationen. Møntværkstedet er i Stand til at foretage Bearbejdelsen helt fra Grunden af, saaledes at kun det fornødne Kobber og Nikkel skal indføres. De nye Mønter vil faa riflet Kant for at kunne skelnes fra de gamle, det staar i § 3. De øvrige Bestemmelser i Lovforslaget holder sig i øvrigt tæt op til den gældende Møntlov. Møntværkstedet har truffet Forberedelse til at tage fat paa Fremstillingen af disse Mønter, hvad der vil afhjælpe Øjeblikkets uhyggelige Mangel, og man vil, hvis Lovforslaget vedtages, forhaabentlig allerede i Begyndelsen af Maj Maaned kunne se de nye Mønter i Cirkulation.

Jeg beklager, at Lovforslaget saa sent kom til Rigsdagens Behandling, men det hænger altsaa sammen med, at vi ikke tidligere havde faaet Underretning fra Sverige og Norge om Tiltrædelse af Konventionen. Jeg beklager ogsaa, at det høje Ting har maattet komme ind alene i denne Anledning, men overfor de stærke Krav, der har gjort sig gældende baade i det andet Ting og ude i Befolkningen, har jeg